

โครงการสืบสานวัฒนธรรมไทย ประเพณีวันสงกรานต์ วันผู้สูงอายุ และวันครอบครัว

เทศบาลตำบลร่มเกล้า อำเภอนิคมคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร

๑. หลักการและเหตุผล

ด้วยในวันที่ ๑๓ เมษายนของทุกปี ถือเป็นวันขึ้นปีใหม่ของไทยหรือประเพณีสงกรานต์ ซึ่งเป็นประเพณีที่ถือปฏิบัติสืบทอดกันมาเป็นเวลานานเป็นวัฒนธรรมประจำชาติที่ถูกถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น แม้กระทั่งชาวต่างชาติก็ให้ความสนใจและรู้จักประเพณีของไทยเป็นอย่างดี ซึ่งโดยทั่วไปจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๕ เมษายน ตรงกับเดือนห้าตามจันทรคติ ตามหลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทยมีประเพณีสงกรานต์ตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา ในกฎหมายเทียรบาล ซึ่งสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถโปรดฯ ให้ตราขึ้น กล่าวถึงการราชพิธีเผด็จศึกและพระราชพิธีลดแตร พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าทรงสันนิษฐานว่า หมายถึง พระราชพิธีรดน้ำเดือน ๕ แสดงว่าประเพณีสงกรานต์ของหลวงมีมาตั้งแต่ต้นสมัยกรุงศรีอยุธยาแล้ว ในสมัยก่อนไทยใช้จุลศักราชใหม่ ประเพณีสงกรานต์เป็นการฉลองการขึ้นปีใหม่ตามสุริยคติ แต่เนื่องจากยังนิยมนับวันทางจันทรคติกันอยู่ ช่วงเวลาฉลองสงกรานต์ในแต่ละท้องถิ่นจึงอาจไม่ตรงกันทีเดียว โดยปกติอยู่ระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๕ เมษายน วันที่ ๑๓ เมษายน ถือเป็นวันมหาสงกรานต์ คือ เป็นวันที่พระอาทิตย์ก้าวเข้าสู่ราศีเมษ เป็นวันสิ้นปีเก่า วันที่ ๑๔ เมษายน เป็นวันเนา คือ วันที่เชื่อมต่อระหว่างปีเก่ากับปีใหม่และวันที่ ๑๕ เมษายน เป็นวันเถลิงศกขึ้นปีใหม่ ประเพณีสงกรานต์จึงเป็นประเพณีที่มีกิจกรรมต่าง ๆ หลายกิจกรรม ที่ได้ถือปฏิบัติสืบทอดกันมาทุกปี เช่นทำบุญตักบาตร สรงน้ำพระ ก่อเจดีย์ทราย สรงน้ำพระเจดีย์ และรดน้ำคำหัวขอพรผู้ใหญ่ที่ตนเคารพนับถือทั้งยังเป็นการรวมญาติพี่น้องที่อยู่ห่างไกลกันให้ได้มีโอกาสกลับมาพบปะสังสรรค์แล้วยังมีกิจกรรมการเล่นสาดน้ำ ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้เป็นการเสริมสร้างความรักและความสามัคคีเป็นการผูกมิตรไมตรีระหว่างคนในชุมชน และเป็นการสร้างความสนุกสนานสำราญใจให้กับผู้เข้าร่วมกิจกรรม สรงน้ำพระ และมีการก่อเจดีย์ทราย ตลอดจนเป็นการแสดงออกถึงความกตัญญู กตเวทิต่อบรรพบุรุษ บิดา มารดา และญาติผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือ โดยจะทำการการรดน้ำคำหัวผู้ใหญ่ที่ตนเองเคารพนับถือ การรดน้ำคำหัวนั้นทำเพื่อเป็นสิริมงคลแก่ลูกหลานและผู้ที่เราให้ความเคารพนับถือ

เทศบาลตำบลร่มเกล้า ตระหนักถึงความสำคัญของผู้สูงอายุและคุณค่าสาระและความสำคัญของประเพณีสงกรานต์แบบดั้งเดิม และจึงได้จัดทำโครงการสืบสานวัฒนธรรมไทย ประเพณีวันสงกรานต์ วันผู้สูงอายุ และวันครอบครัวขึ้น เพื่อฟื้นฟู ส่งเสริม อนุรักษ์ เผยแพร่ และรักษาสืบทอดความงดงามของประเพณีสงกรานต์ และถือเป็นหน้าที่ของประชาชนทุกระดับในสังคม เริ่มตั้งแต่ครอบครัว โรงเรียน ชุมชน องค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ในการช่วยกันรักษาและปกป้องคุณค่าสาระที่งดงามของประเพณีสงกรานต์ ให้คงอยู่สืบไป ทั้งนี้ได้บูรณาการจัดกิจกรรมเนื่องในวันผู้สูงอายุและวันครอบครัว โดยจัดให้มีกิจกรรมตรวจสุขภาพผู้สูงอายุ การแข่งขันเกมกีฬาสำหรับผู้สูงอายุ การประกวดผู้สูงอายุสุขภาพดี การสรงน้ำพระ การรดน้ำคำหัวขอพรผู้สูงอายุ และก่อเจดีย์ทราย โดยวัตถุประสงค์ในการจัดโครงการ เป็นการสอดคล้องกับภารกิจของเทศบาลตำบลร่มเกล้า ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ดังนี้

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.๒๔๘๖

มาตรา ๕๐ กำหนดให้เทศบาลตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาลตำบล ดังต่อไปนี้

- (๓) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
- (๔) บำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒

มาตรา ๑๖ ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้

- (๑๑) การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
- (๑๖) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ตำบลร่มเกล้าได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และสืบสานประเพณีสงกรานต์ของไทย วันผู้สูงอายุ และวันครอบครัวให้คงอยู่ตลอดไป
๒. เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ตำบลร่มเกล้าเกิดความสำนึกในการแสดงออกซึ่งความกตัญญูกตเวที ต่อญาติผู้ใหญ่ผู้สูงอายุที่เป็นปู่ ย่า ตา ยาย ที่ตนเคารพนับถือ
๓. เพื่อเป็นการเสริมสร้างความรัก ความสามัคคี สร้างความสัมพันธ์ที่ดีให้เกิดขึ้นในครอบครัว ชุมชน
๔. เพื่อให้เกิดการอยู่ร่วมกันอย่างเข้าใจของผู้สูงอายุและบุคคลอื่นในครอบครัว และชุมชน

๓. เป้าหมาย

- เชิงปริมาณ** - ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลร่มเกล้า ที่มีอายุตั้งแต่ ๖๐ ปี ขึ้นไป จำนวน ๑๕๐ คน
- ผู้นำชุมชน เด็ก เยาวชน และประชาชน ในเขตเทศบาลตำบล จำนวน ๑๕๐ คน
- เชิงคุณภาพ** - ผู้นำชุมชน เด็ก เยาวชน ประชาชนสืบทอดวัฒนธรรมและประเพณี ด้วยการอนุรักษ์ ประเพณีสงกรานต์แบบ ดั้งเดิมและส่งเสริมให้มีความสำคัญกับผู้สูงอายุและวันครอบครัว

๔. วิธีดำเนินการ

๑. ประชุมร่วมระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กร ผู้นำชุมชน สภาวัฒนธรรมตำบล ร่มเกล้า เพื่อวางแผนการทำงาน
๒. เสนอขออนุมัติโครงการ ประสานงานกับหมู่บ้านและส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และประสานงานกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านสุริโย ในการจัดเจ้าหน้าที่ร่วมตรวจ สุขภาพผู้สูงอายุ
๓. ประชาสัมพันธ์เชิญผู้สูงอายุ ผู้อาวุโส ผู้นำชุมชน และประชาชนให้ประชาชนทราบ และเข้าร่วมงานโครงการฯ
๔. จัดเตรียมสถานที่และจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ในการดำเนินโครงการ
๕. ดำเนินโครงการตามที่วางแผนไว้
๖. ประเมินผลโครงการและรายงานให้ผู้บริหารทราบ

๕. ระยะเวลาการดำเนินการ/กิจกรรมที่จัด

เวลา	กิจกรรม
๐๘.๐๐ – ๐๙.๐๐ น.	- ลงทะเบียนผู้เข้าร่วมโครงการ
๐๙.๐๐ – ๐๙.๓๐ น.	พิธีเปิด โดย นายกเทศมนตรีตำบลร่มเกล้า
๐๙.๓๐ – ๑๕.๓๐ น.	- กิจกรรมตรวจสอบสุขภาพผู้สูงอายุ - กิจกรรมอบรมให้ความรู้ผู้สูงอายุและผู้ดูแล ในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ - กิจกรรมการแสดงของผู้สูงอายุหรือชมรมผู้สูงอายุ - กิจกรรมมอบโล่เกียรติบัตรให้แก่ ครอบครัวของผู้สูงอายุที่เป็นแบบอย่างที่ดี ในชุมชนหรือทำกิจกรรมที่สร้างความตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของชุมชน มอบรางวัลแก่ผู้สูงอายุดีเด่น และผู้ดูแลผู้สูงอายุที่เป็นจิตอาสาดีเด่น - สรงน้ำพระ รดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ และการละเล่นตามประเพณีสงกรานต์
เวลา ๑๒.๐๐ – ๑๓.๐๐ น. พักรับประทานอาหารเที่ยง	

กำหนดการอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

๖. สถานที่ดำเนินงาน

เทศบาลตำบลร่มเกล้า วันที่ ๑๓ เดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

๗. งบประมาณ

งบประมาณจากเทศบาลตำบลร่มเกล้า จำนวนทั้งสิ้น ๒๙,๘๖๕.- บาท

แผนงาน การศาสนา วัฒนธรรมและนันทนาการ งาน ศาสนาวัฒนธรรมท้องถิ่น หมวด ค่าใช้สอย ประเภท รายจ่ายเกี่ยวเนื่องกับการปฏิบัติราชการที่ไม่เข้าลักษณะรายจ่ายหมวดอื่นๆ เพื่อจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในโครงการสืบสานวัฒนธรรมไทย ประเพณีวันสงกรานต์ วันผู้สูงอายุ และวันครอบครัว (หน้า ๑๔) แยกเป็นรายการ ดังนี้

๗.๑ ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มสำหรับผู้สูงอายุและผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๒๕๐ คน คนละ ๕๐ บาท เป็นเงิน ๑๒,๕๐๐ บาท

๗.๒ ค่าอาหารกลางวันสำหรับผู้สูงอายุและผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๒๕๐ คน คนละ ๕๐ บาท เป็นเงิน ๑๒,๕๐๐ บาท

๗.๓ จัดจ้างทำป้ายโครงการ (ขนาดกว้าง ๑.๕ เมตร ยาว ๓ เมตร) จำนวน ๑ ป้าย เป็นเงิน ๑,๑๒๕ บาท

๗.๔ ค่าโล่เกียรติบัตรประกาศเกียรติคุณ จำนวน ๔ ชิ้น/๕๐๐ บาท เป็นเงิน ๒,๐๐๐ บาท

๗.๕ ค่าจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ ประกอบด้วย เป็นเงิน ๑,๙๔๐ บาท

- น้ำอบ จำนวน ๑๒ ชิ้นๆ ละ ๔๐ บาท เป็นเงิน ๔๘๐ บาท

- ดินสอพอง จำนวน ๑๒ ห่อๆ ละ ๒๐ บาท เป็นเงิน ๒๔๐ บาท

- แป้งหอม จำนวน ๑๒ ชิ้นๆ ละ ๖๐ บาท เป็นเงิน ๗๒๐ บาท

- ชันน้ำ จำนวน ๒๐ อันๆ ละ ๒๐ บาท เป็นเงิน ๔๐๐ บาท

หมายเหตุ : ทุกรายการสามารถถัวเฉลี่ยกันได้ตามความเหมาะสม

๘. ผู้รับผิดชอบโครงการ

งานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำนักปลัด เทศบาลตำบลร่มเกล้า

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เด็ก เยาวชน ประชาชน ได้ร่วมอนุรักษ์ สืบสานประเพณีวันสงกรานต์ของไทยคงอยู่สืบไป
๒. เด็ก เยาวชน ประชาชนใน ตำบลมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมวันสงกรานต์ เกิดความรัก ความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว และเกิดความสามัคคีในตำบล
๓. ถูกหลานได้แสดงออกต่อบุพการี ผู้อาวุโสหรือผู้ใหญ่ในชุมชนที่เคยทำคุณประโยชน์แก่ชุมชน และท้องถิ่น
๔. เกิดการอยู่ร่วมกันอย่างเข้าใจของผู้สูงอายุและสมาชิกในครอบครัว และชุมชน

๑๐. ผู้เขียนโครงการ

(นางสาวกนกนภัส น้อยทรงค์)
นักวิชาการศึกษา

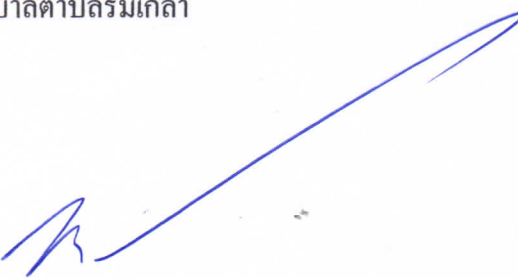
๑๑. ผู้เสนอโครงการ

(นายเนรศ อินทะทอง)
หัวหน้าสำนักปลัด

๑๒. ผู้เห็นชอบโครงการ

(นายยุทธจักร นนท์สะเกษ)
ปลัดเทศบาลตำบลร่มเกล้า

๑๓. ผู้อนุมัติโครงการ

(นายยุทธจักร นนท์สะเกษ)
ปลัดเทศบาลตำบล ปฏิบัติหน้าที่
นายกเทศมนตรีตำบลร่มเกล้า